

Порівняльно-правові дослідження

Συγκριτικὲς νομικὲς μελέτες

2.2009

УКРАЇНСЬКО-ГРЕЦЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
ΟΥΚΡΑΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Журнал виходить 2 рази на рік

У номері:

Теорія і методологія порівняльного правознавства

**Порівняльно-правовий вимір міжнародного
та європейського права**

Порівняльне конституційне право

Порівняльне адміністративне та фінансове право

Порівняльне цивільне і трудове право

Порівняльне кримінальне право і криміналістика

Порівняльні історико-правові дослідження

Порівняльна політологія

Рецензії

ЗАСНОВНИКИ І ВИДАВЦІ:

Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

01601, м. Київ,
вул. Трьохсвятительська, 4,
тел. +38-044-279-73-96

Маріупольський державний гуманітарний університет

87500, м. Маріуполь,
пр-т Будівельників, 129а, кімн. 218

Українська асоціація порівняльного правознавства

01601, м. Київ,
вул. Трьохсвятительська, 4,
тел. +38-044-279-73-96

**громадяни Грецької Республіки Каракостас Іоанніс Константінос
і Калаврос Константінос Франгіскос**

*Україно-грецький міжнародний науковий юридичний журнал
«Порівняльно-правові дослідження»*

*включено до переліку фахових видань у галузі юридичних та політичних наук,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень
(Постанова Президії ВАК України від 18.01.2007 № 2-05/1 //
Бюлетень ВАК України. — 2007. — № 2.*

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 9986 від 23 червня 2005 року*

Рекомендовано до друку:

*Вченою Радою Інституту держави і права
імені В. М. Корецького НАН України
Вченою Радою Маріупольського державного
гуманітарного університету*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Автономов О. С. — д. ю. н., професор, завідувач сектора порівняльного правознавства Інституту держави і права РАН; **Банакас Е.** — професор, директор Інституту порівняльного права Університету Східної Англії; **Батлер В. Е.** — д. ю. н., академік Міжнародної академії порівняльного права, професор Пенсільванського університету; **Бойко Ю. П.** — д. політ. н., д. м. н., к. ю. н., к. е. н., професор Дипломатичної академії МЗС РФ; **Гриб В. В.** — к. ю. н., віце-президент, голова виконкому Російського союзу юристів, голова Правління видавничої групи «Юрист»; **Дроссос Я.** — професор юридичного факультету Афінського національного університету; **Екзархопуло О. О.** — д. ю. н., професор юридичного факультету Санкт-Петербурзького державного університету; **Кламари́с Н.** — професор юридичного факультету Афінського національного університету, заступник директора Інституту процесуальних досліджень, радник Прем'єр-міністра Греції; **Калаврос К.** — професор, декан юридичного факультету Фракійського університету імені Демокріта; **Капустін А. Я.** — д. ю. н., професор, декан юридичного факультету Російського університету дружби народів, віце-президент Асоціації юридичних вищих навчальних закладів; **Карако́стас І.** — професор, проректор Афінського національного університету імені Каподістрії; **Марченко М. М.** — д. ю. н., професор, завідувач кафедри теорії держави і права Московського державного університету імені М. В. Ломоносова, президент Асоціації юридичних вищих навчальних закладів; **Осакве К.** — д. ю. н., академік Міжнародної академії порівняльного права, професор Оксфордського та Стенфордського університетів; **Паксінос Д.** — президент Афінського адвокатського союзу; **Попондопуло В. Ф.** — д. ю. н., професор, завідувач кафедри комерційного права юридичного факультету Санкт-Петербурзького державного університету; **Солдатос П.** — професор юридичного факультету Ліонського університету; **Старілов Ю. М.** — д. ю. н., професор, завідувач кафедри адміністративного, муніципального та фінансового права Воронізького державного університету; **Тихомиров Ю. О.** — д. ю. н., професор, заслужений діяч науки Російської Федерації, член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права, перший заступник директора Інституту законодавства та порівняльного правознавства при уряді Російської Федерації; **Флогатіс С.** — професор, директор Європейської організації публічного права; **Хаджиконстантинос К.** — професор, президент юридичного факультету Салонікського університету імені Арістотеля.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Авер'янов В. Б.** — д. ю. н., професор, академік НАПрН України;
Баймуратов М. О. — заступник головного редактора, д. ю. н., професор, академік УАН;
Балабанов К. В. — д. політ. н., професор;
Бисага Ю. М. — д. ю. н., професор;
Бойко Ю. П. — д. політ. н., д. м. н., к. ю. н., к. е. н., професор;
Бортник О. О. — голова Міжнародного комітету по боротьбі з організованою злочинністю, корупцією та тероризмом;
Буроменський М. В. — д. ю. н., професор, член-кореспондент НАПрН України
Волошин Ю. О. — відповідальний редактор, к. ю. н., доцент;
Горбатенко В. П. — д. політ. н., професор;
Денисов В. Н. — д. ю. н., професор, член-кореспондент НАПрН України;
Копиленко О. Л. — д. ю. н., професор, академік НАПрН України, член-кореспондент НАН України;
Костенко О. М. — д. ю. н., професор, академік НАПрН України;
Костицький М. В. — д. ю. н., професор, академік НАПрН України
Кресін О. В. — відповідальний редактор, к. ю. н., член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права;
Кресіна І. О. — д. політ. н., професор, член-кореспондент НАПрН України, академік УАПН;
Луць Л. А. — д. ю. н., професор;
Мартиненко П. Ф. — к. ю. н., професор;
Мироненко О. М. — д. ф. н., професор, член-кореспондент НАПрН України;
Муравйов В. І. — д. ю. н., професор;
Оніщенко Н. М. — д. ю. н., професор, член-кореспондент НАПрН України;
Скакун О. Ф. — д. ю. н., професор, академік НАПрН України;
Тихомиров О. Д. — д. ю. н., професор;
Шевченко Я. М. — д. ю. н., професор, академік НАПрН України;
Шемшученко Ю. С. — головний редактор, д. ю. н., професор, академік НАН України, іноземний член РАН, член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права;
Шкляр Л. Є. — д. політ. н., професор.

ЗМІСТ

Теорія і методологія порівняльного правознавства

Дудченко В. В.

До досвіду європейських кодифікацій 8

Вовк В. М.

Римське право і сучасне європейське право 14

Притченко Р. С.

**Судебное нормотворчество: опыт западных
правовых систем 20**

Ямковий В. І.

**Впровадження судового прецеденту як необхідний
елемент гармонізації законодавства України
з європейськими правовими системами 25**

Терзі О. О.

**Правове регулювання інтеграційних відносин:
до постановки проблеми 31**

Бірюков Р. М.

Глобалізація та її вплив на правову сферу 36

Жукова Т. С.

**Європейське право: особливості правової
системи Італії 40**

Порівняльно-правовий вимір міжнародного та європейського права

Медведева М. О.

**Міжнародне право навколишнього середовища
як галузь сучасного міжнародного права 46**

Пузиков Р. В., Ирошников Д. В.

**Договор о европейской безопасности как гарант
международной безопасности в Европе и государственной
безопасности стран-участниц 51**

Білоцький С. Д.

**Міжнародно-правове регулювання миротворчої
діяльності ЄС 56**

Березовська І. А.

**Правові засади сучасного бюджетного права
Євросоюзу 62**

Кориневич А. О.

**Правові засади функціонування внутрішнього
енергетичного ринку Європейського Союзу 67**

<i>Перемот С. В.</i>	
Екстратериторіальна юрисдикція в конкурентному праві ЄС: тенденції розвитку та висновки для України	72
<i>Петрик В. О., Петрик С. П.</i>	
Розвиток законодавства ЄС щодо розміщення продуктів харчування, що містять ГМО, походження яких невідоме	77
<i>Яцишин М. М.</i>	
Формування договірно-правових і політичних засад співробітництва України і ЄС (історико-правовий аспект)	82
<i>Порівняльне конституційне право</i>	
<i>Суханова Д. С.</i>	
Особливості використання презумпцій в галузі прав людини	86
<i>Шульц О. А.</i>	
Генезис сучасної доктрини прав дитини у зарубіжних країнах: конституційно-правові аспекти	91
<i>Савчук В. О., Гаврилюк В. Б.</i>	
Виборчі системи Республіки Польща та України: практика, перспективи	96
<i>Порівняльне адміністративне та фінансове право</i>	
<i>Ковальчук І. В.</i>	
Правові аспекти адаптації податкового законодавства України до законодавства Європейського Союзу	102
<i>Острович С. Е.</i>	
Місцеві податки і збори як фінансова основа місцевого самоврядування (вітчизняний і зарубіжний досвід)	107
<i>Порівняльне цивільне і трудове право</i>	
<i>Выборнова Е. С., Мызров С. Н.</i>	
Понятіе гражданско-правового договора в гражданском законодательстве Российской Федерации и иностранных государств	113
<i>Бочарова Н. В.</i>	
Законодавче забезпечення права інтелектуальної власності в країнах Європи (порівняльно-правовий аналіз)	118

Дей М. О.	
Методологія гармонізації законодавства України з охорони праці із законодавством ЄС	123
Порівняльне кримінальне право і криміналістика	
Постика І. В.	
Некоторые современные криминалистические аспекты мошенничества (на материалах ФРГ)	128
Порівняльне земельне та екологічне право	
Правдюк В. М.	
Порівняльний аналіз правового забезпечення планування та зонування земель у деяких країнах Західної Європи та в Україні	142
Порівняльні історико-правові дослідження	
Сіманчук М. В.	
Мета покарань в українському і російському кримінальному праві (середина XVII — кінець XVIII ст.)	148
Порівняльна політологія	
Садькова Э. Л.	
Теоретические аспекты цивилизационного подхода в исследовании мировых процессов	156
Співак В. М.	
Суверенна держава у процесі глобалізації	163
Рецензії	
Мурашин О. Г.	
Комплексне дослідження ролі інституту автономії у державному будівництві	174
Наш партнер – журнал «Сравнительное конституционное обозрение»	177
Содержание и аннотации статей	178
Contents and annotations of articles	185